

srednjem stoletji branili Evropo azijskih barbarov: Tatarov in Turkov. Kozaki so si v teh bojih najslavnejše ime pridobili. Malorusi niso tako veseli, kakor Velikorusi; tužni in žalostni so o kervavih bojih in velikih nesrečah, ki jih je bilo treba preterpeti. A poleg tega so vendar dobrodušni in jako gostoljubni, kakor sploh vsi Slovani; čisti in snažni so na telesu in v svojih poslopih. Razlikujejo se od Velikorusov o tem, da se brijo in nosijo dolge berke; ljubijo ples in petje. Njihove pesni so žalostne ter sezajo globoko v človeško srcé. — Poljaki, katerih je do pet milijonov, stanujejo v Polskej; razlikujejo se od Rusov s svojim izobraženim jezikom in bogatim književstvom. — Mej ostalimi narodi v Ruskej udarjajo najbolj v oči židje, katerih je do dva milijona in živé v Poljskej. Do 1850. leta so židje nosili dolgo obleko, kakor jo nosijo še danes prebivalci vzhodnih krajev, a pozneje so se vsled neke carske zapovedi oblekli kakor Rusi. Židje govoré nemško-židovski jezik; bavijo se s trgovino, a največ jih kerčmari.

### **Vsak človek potrebuje pomoči svojega bližnjega.**

Mej vsemi stvarmi, ki jih je postavil vsemogoči Stvarnik na zemljo, je najimenitnejša stvar božja človek. On se razlikuje s svojo telesno sestavo in s svojo neumerljivo dušo od vseh drugih stvari na zemlji; on je edina stvar božja, ki je sposobna, da spoznava svojega Stvarnika in dela onako, kakor zahteva volja božja. — Zemlja nij človeku prava domovina; ona je zanj samo mesto, kjer se ima pripravljati za bodoče večno življenje, v katerem bode prejel najpravičnejše plačilo za svoje delovanje na zemlji.

Kedar stopi človek na ovi revni svet, niso mu še razvite niti duševne niti telesne njegove sile, da bi je mogel rabiti po volji božjej. On je perve dni svojega detinstva slab in nezmožen, kakor nobeno drugo bitje na svetu. V vsem in povsod mu morajo pomagati drugi ljudje. In to je Bog tako hotel, ker je človek po božjej volji ustvarjen za društvo. S pomočjo svojega bližnjega mora on vse stvari, ki so zaradi njega na svetu, na svoje dobro obračati.

Da more človek vse svoje telesne in dušne sile primerno razvijati in vaditi, treba mu je mnogo stvari, kakor: hrane, pijače, obleke, stanovanja, gibanja in miru; za občevarje z drugimi ljudmi treba mu je zopet govora, nauka in primerjevanja, truda in marljivosti.

Vse to dobiva v pervej dobi svojega življenja od drugih ljudi, katere je združil dobrotljivi nebeški oče z vezjo ljubezni z njim. Dokler koli živi človek na zemlji, ne more biti brez pomoči in podpore svojega bližnjega, a niti oni ne bi mogli živeti brez njegovega sodelovanja. Pod nadzorstvom neskončno dobrega Boga odgojévalo človeka njegovi bližnji za večno življenje. — Ko so naši prvi roditelji z nepokorščino nevredni postali božje ljubezni, usmilil se jih je milostivi oče nebeški ter je napravil posebne naredbe, da jih reši pogubljenja in je pripelje k večnemu življenju. On je poslal svojega edinorojenega sina na svet, a on, naš Gospod in Zveličar, je ustanovil svojo sveto cerkev, da po njej postanemo vsi ljudje otroci božji in udje nebeškega kraljestva. Ali vidite otroci, kako moramo vsi ljudje v lepej složnosti in ljubezni mej soboj živeti, ter drug drugega podpirati, da pridemo k svojemu dobremu nebeškemu očetu, v svojo pravo domovino — v nebesa!